

CENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Centar za održivi razvoj, Blajburška 29, 21260 Imotski; Tel/Faks: 021 410 274; Gsm 098 540 538
E-adrese: cdr-dalmacija@net.hr; info@cdr.hr

Centar za održivi razvoj

Izvještaj o radu za 2016. godinu

Opći podaci

Naziv udruge: Centar za održivi razvoj (COR)

Adresa: Blajburška 29, 21260 Imotski (sjedište)

Info centar: Biskupa Paškala Vujčića 1

OIB: 14866158141

Tel: 021 410 274; 021 842 936

Faks: 021 410 274

E-mail: info@cdr.hr; cdr-dalmacija@net.hr

Web: www.cdr.hr

IMO - info

Broj zaposlenih: 2

Izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, a koji imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na muški i na ženski rod, bez obzira u kojem se rodu koristili.

Projekti provedeni u 2016. godini

Centar za održivi razvoj tijekom 2016. godine provodio je 4 projekta. Nastavili smo s provođenjem volonterskog programa (besplatne) pomoći u učenju za učenike slabijeg socijalnog statusa u kojem (volonterski) sudjeluju i zaposlenice udruge. U programu je sudjelovalo 18 učenika, ali većini njih pomoć je bila potrebna iz više predmeta (engleski i hrvatski jezik te matematika). Volonterke su učenice srednjih škola u Imotskom koje su prethodno prošle edukaciju o volonterstvu i vršnjačkoj pomoći.

Uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i sufinanciranje Splitsko-dalmatinske županije do kraja školske godine 2015./16. nastavili smo provođenje projekta „**Odgovornost za otpad je i moja**“. Opći cilj projekta bio je unaprjeđenje obrazovanja o okolišu i održivom razvoju i jačanje svijesti o okolišu, a posebni ciljevi su: 1. Informirati i educirati učenike o važnosti smanjenja količine otpada koji se stvara, o potrebi odvojenog sakupljanja otpada i recikliranja, a posebno educirati najmlađe kako izbjeći stvaranje otpada i kako postupati s otpadom koji svakodnevno stvaramo. 2. Osažiti učitelje razredne i predmetne nastave kako bi upotpunili formalno obrazovanje obrazovanjem o zaštiti okoliša i održivom razvoju

Centar za održivi razvoj, Blajburška 29, 21260 Imotski; Tel/Faks: 021 410 274; Gsm 098 540 538
E-adrese: cdr-dalmacija@net.hr; info@cdr.hr

uključivanjem sadržaja o okolišu i održivom razvoju u nastavne i izvannastavne procese i aktivnosti.

Svi planirani ciljevi su ostvareni. Provedbom projekta pridonijeli smo ostvarivanju prava na zdrav život i okoliš te održivom razvoju na području Imotske krajine, odnosno osnovnom cilju projekta. Informirali smo i educirali učenike (889) o važnosti smanjenja količine otpada koji se stvara, o potrebi odvojenog sakupljanja otpada i recikliranja, a posebno smo educirali najmlađe kako izbjeći stvaranje otpada i kako postupati s otpadom koji svakodnevno stvaramo (cilj 1). Učitelji razredne i predmetne nastave (49) osnaženi su dodatnim kompetencijama za uključivanje sadržaja o okolišu i održivom razvoju u nastavne i izvannastavne procese i aktivnosti (cilj 2).

U Osnovnoj školi "Stjepan Radić" u Imotskom (centralnoj i 6 područnih škola) održano je 30 radionica na kojima je sudjelovalo 889 učenika koji su povećali znanje utjecaju ljudi na okoliš te o održivom gospodarenju otpadom i zaštiti okoliša. Ovisno o dobi i interesu, učenici su nadopunili i/ili stekli nova znanja vezana uz temu održivog razvoja. Učenici su na interaktivan i zabavan način stekli nova znanja o posljedicama neodgovornog odlaganja otpada na ljude i okoliš, načinima smanjivanja nastanka otpada i njegova ispravnog odlaganja. Nakon održanih radionica većina učenika razumije važnost koju zdravi okoliš ima u osiguranju dobrobiti pojedinca i razvoju zajednice zna opisati probleme s kojima se susrećemo pri očuvanju okoliša, a povezane s neodgovornim postupanjem s otpadom. Naučili su razliku između otpada i smeća, koriste odgovarajuće postupke u razvrstavanju otpada kako bi zaštitili okoliš te razlikuju odgovorno od neodgovornog ponašanja u prikupljanju otpada koje utječe na okoliš. I učenici nižih razreda znaju navesti primjerena, odnosno neprimjerena mjesta za odlaganje otpada te mogućnosti korištenja otpada kao sirovine. Motivirani su sudjelovati u akcijama prikupljanja otpada kao sirovine što su pokazali sudjelovanjem u akciji prikupljanja plastičnih vrećica za recikliranje.

Za provođenje radionica educirane su dvije studentice završne godine biologije i kemije te 2 zaposlenice Centra.

Izrađeni su i distribuirani informativno-edukativni materijali (letak, plakat, radni materijali) koje će učitelji koristiti u svom radu na osmišljavanju nastavnih cjelina i izvannastavnih aktivnosti.

U prosincu 2016. završili smo provođenje projekta „**Moje mjesto u zajednici**“ koje je započelo u lipnju 2015. godine. Nositelj projekta bila je Udruga ZORA iz Čakovca, a partneri K-zona iz Zagreba i Centar za održivi razvoj. Projekt se sufinancirao iz Fondova Europskog gospodarskog prostora i Kraljevine Norveške. Cilj projekta je odgovoriti na glavne prepoznate probleme u uključenim lokalnim zajednicama. Inovativnim zagovaračkim alatima osnažit ćemo i uključiti građane, monitorirati djelovanje lokalnih donositelja odluka i pridonijeti stvaranju aktivne lokalne zajednice utemeljene na društvenoj jednakosti, socijalnoj pravdi i dobrom upravljanju, u kojoj svaki građanin, a posebice socijalno isključeni građani i oni u riziku od siromaštva mogu i znaju kako ostvariti svoja socijalna i ljudska prava.

CENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Centar za održivi razvoj, Blajburška 29, 21260 Imotski; Tel/Faks: 021 410 274; Gsm 098 540 538
E-adrese: cdr-dalmacija@net.hr; info@cdr.hr

U 2016. godini završili smo istraživanje potreba građana Imotske krajine (terenski i *online*) koje je bilo osnova za provođenje zagovaračke kampanje kreirane oko definiranih prioriternih potreba pojedine lokalne zajednice vezane uz društvenu nejednakost, rodnu neravnopravnost i socijalnu pravdu. U anketiranje bilo uključeno ukupno 10 volonterki. Javnost je upoznata s rezultatima istraživanja. Građani su upoznati s inovativnim zagovaračkim alatima: izrađena je aplikacija za kampanju zagovaranja, edukativni zagovarački video i brošura o zagovaranju.

Aplikaciju i video smo predstavili građanima putem mrežne i *facebook* stranice, u radio emisijama, na predstavljanju rezultata projekta, a prezentirani su i učenicima Tehničke škole u Imotskom. Načelan dogovor za prezentaciju aplikacije i prikazivanje videa učenicima završnih razreda Gimnazije u okviru predmeta Politika i gospodarstvo i sata razrednika je postignut te će se održati nakon usklađivanja termina.

Poveznice na aplikaciju i video objavljene su na mrežnoj i *facebook* stranici COR-a <http://www.cdr.hr/index.php/938-aplikacija-projekta-moje-mjesto-u-zajednici>, <https://www.facebook.com/232456070258459/videos/vb.232456070258459/527720097398720/?type=2&theater>.

Informacija o aplikaciji je diseminirana i putem zagovaračkog videa. Trenutno je u aplikaciju uneseno 350 točaka problema/ideja/rješenja.

U okviru projekta održan je niz javnih akcija prikupljanja razglednica na kojima su građani mogli upisati probleme, potrebe i pohvale nadležnima. Do kraja provedbe prikupljeno je ukupno 1012 razglednica od kojih je 1000 poslano na odgovarajuće adrese (12 je bilo nevažećih). Najveći broj bio upućen je gradu Imotskom.

Organizirali smo okrugli stol o besplatnoj pravnoj pomoći koji je pokazao zainteresiranost građana. Ako imamo u vidu da smo istraživanjem došli do podatka da 40% građana Imotske krajine živi u riziku od siromaštva (u listopadu potvrđeno objavom karte siromaštva koju su izradili Državni zavod za statistiku i Svjetska banka), besplatna pravna pomoć je tim značajniji alat za ostvarivanje njihovih prava

Vezano uz problem nezaposlenosti, u suradnji s Udrugom DOBRA, omogućili smo besplatnu edukaciju za zanimanje njegovateljice nezaposlenim ženama iznad 40 godina starosti, kao teško zapošljivoj kategoriji nezaposlenih. Od 15 prijavljenih, u skladu sa zadanim kriterijima, odabrano je 7 polaznica s područja Imotske krajine. Edukacija je još u tijeku, a iskustvo nam pokazuje da će one po završetku edukacije dosta brzo pronaći posao. U Info centru također pružamo potporu nezaposlenima u traženju posla, najčešće vezano uz životopise, molbe i ispis potrebnih dokumenata.

Provođenje projekta „**Umrežimo se - protiv korupcije!**“, u kojem je Centar jedan od partnera i koordinator aktivnosti na području Splitsko-dalmatinske županije, započelo je 1. siječnja 2015., a završilo je 31. prosinca 2016. godine. Cilj projekta bio je izgradnja kapaciteta organizacija civilnog društva ciljanih županija (Grad Zagreb, Dubrovačko-neretvanska i Splitsko-dalmatinska) za provođenje aktivnosti s ciljem povećanja transparentnosti i otvorenosti javne uprave, osobito na lokalnoj razini i podizanje njihove, ali i

CENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Centar za održivi razvoj, Blajburška 29, 21260 Imotski; Tel/Faks: 021 410 274; Gsm 098 540 538
E-adrese: cdr-dalmacija@net.hr; info@cdr.hr

svijesti ukupne javnosti o prednostima transparentnosti i dobrog upravljanja. Projekt sufinancira Europska unija iz sredstava IPA 2011 „Jačanje potpore organizacijama civilnog društva za povećanje dobrog upravljanja i transparentnosti javne uprave u Hrvatskoj“ (Reinforcing Support of CSOs' in Enhancing Transparency and Good Governance in Croatian Public Administration) te Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

U okviru projekta osnovano je uredništvo za medijsko praćenje područja antikorupcijskih tema (portal, TV i radio emisije). Organizirani je seminar za novinare (članove uredništva i zainteresirane novinare iz različitih medija s nacionalne, regionalne i lokalne razine) na kojem je sudjelovalo 20 predstavnika različitih medija iz cijele Hrvatske.

Na seminarima za organizacije civilnoga društva na lokalnoj razini i predstavnike lokalnih samouprava koji su održani u Dubrovačko-neretvanskoj, Splitsko-dalmatinskoj županiji i Gradu Zagrebu sudjelovalo je 75 sudionika. Također je provedena *policy* analiza Strategije suzbijanja korupcije 2015.-2020. i Strategije razvoja javne uprave 2014.-2020. s naglaskom na dva područja: javne nabave i antikorupcijska edukacija na lokalnoj razini. Nadalje, mapirani su koruptivni rizici na lokalnoj razini (aktivnosti koje zaposlenici lokalne uprave smatraju najosjetljivijima za korupciju), osmišljene preporuke, pratilo se njihovo provođenje, te se rezultati predstavljeni javnosti. Tiskana je brošura „Umrežimo se - protiv korupcije!“, koja je, kao i svi projektni materijali (studija slučaja, *policy* analiza, radio i TV emisije, dokumentarni film) dostupna na mrežnoj stranici <http://protivkorupcije.udd.hr/> te <http://cdr.hr>.

Održani su info štandovi u 15 gradova (COR 7) na kojima smo dijelili projektne materijale te odgovarali na pitanja građana. Tema je građanima bila zanimljiva, ali su iskazali veliko nepovjerenje u sustav. Ukupno je održano 9 radionica i provedeno 6 inicijativa.

COR je organizirao 3 radionice vezane uz osmišljavanje građanskih inicijativa za predstavnike lokalnih organizacija civilnog društva i građane. Proveli smo dvije inicijative: prikupljanje dopisnica na kojima su građani iznosili probleme vezane uz korupciju te monitoriranje provođenja Zakona o pravu na pristup informacijama na lokalnoj razini.

Nastavili smo provođenje još jednog projekta sufinanciranog iz EU fondova: „**Za odgovorno i transparentno upravljanje javnim dobrima i prirodnim resursima**“. Projekt sufinancira EU (IPA-e 2012; Building Local Partnerships for Open Governance and Fight against Corruption in Responsible Management of Natural Resources) te Ured za udruge Vlade RH. Centar je jedan od partnera. Projekt je započeo u studenom 2015. i završava u studenom 2017. Opći cilj projekta je podići svijest građana o odgovornom i transparentnom upravljanju javnim dobrima i prirodnim bogatstvima, a posebni ciljevi su: (1) izgradnja kapaciteta organizacija civilnog društva Grada Zagreba, Dubrovačko Neretvanske i Splitsko-dalmatinske županije za provedbu različitih aktivnosti kako bi se poboljšala transparentnost i otvorenost javne uprave, osobito na lokalnoj i regionalnoj razini, u odgovornom i transparentnom upravljanju javnim dobrima i prirodnim bogatstvima; (2) povećanje kapaciteta novinara u području transparentnosti u odgovornom i transparentnom upravljanju javnim dobrima i

CENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ

Centar za održivi razvoj, Blajburška 29, 21260 Imotski; Tel/Faks: 021 410 274; Gsm 098 540 538
E-adrese: cdr-dalmacija@net.hr; info@cdr.hr

prirodnim resursima; (3) podizanje svijesti javne uprave i javnosti o prednostima transparentnosti i dobrog upravljanja.

Tijekom 2016. u Makarskoj smo organizirali seminar za 25 predstavnika lokalnih organizacija civilnog društva i jedinica lokalne samouprave s područja Splitsko-dalmatinske županije.

Sudionici su se upoznali s javnim politikama, *policy* analizom i praćenjem antikorupcijskih politika, mjerama i standardima EU-a u politici i praksi za borbu protiv korupcije. Povećan je kapacitet lokalnih OCD-a iz ciljanih područja za angažman u aktivnoj suradnji s javnim ustanovama na području cjelokupne transparentnosti, dobrog upravljanja i odgovornosti hrvatske javne uprave na lokalnoj i regionalnoj razini. Povećana su znanja javne uprave na lokalnoj i regionalnoj razini za odgovorno i transparentno upravljanje javnim dobrima i prirodnim resursima te je osnažena mreža i suradnja dionika. Podignuta je svijest građana o prednostima transparentnosti i dobrog upravljanja. Osnovani su info centri u Metkoviću i Imotskom za pružanje cjelovitih informacija, jednostavnih za korištenje iz područja koje je važno građanima. Izrađen je vizualni identitet projekta i projektnih materijala. U pripremi je održavanje info štandova, studijskih putovanja, emitiranje radio i tv emisija i priloga na nacionalnoj i lokalnoj razini, izrada dokumentarnog filma. Svi projektni materijali dostupni su na portalu projekta <http://javnodobro.udd.hr/> te <http://cdr.hr>.

Suradnja u pripremi novih projekata nastavljena je s Forumom za slobodu odgoja, Udrugom mladih „Mladi u Europskoj uniji“, Udrugom za demokratsko društvo, udrugom CERURA, Udrugom DOBRA, Osnovnom školom Stjepana Radića Metković, Osnovnom školom „Ivan Goran Kovačić“ Cista Velika i Obrtničko - industrijskom školom Imotski.

Zaposlenice Centra sudjelovale su na bilateralnom sastanku – Fondovi EGP-a i Kraljevine Norveške pod nazivom „Različitim perspektivama prema suradnji“, koji se održao u Zadru u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, a u rujnu na okruglom stolu „Filantropija danas – kako odgovoriti na potrebe društva“ u organizaciji Zaklade Kajo Dadić, Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva i Europske zaklade za filantropiju i društveni razvoj.

Ukupno ostvareni prihod u 2016. godini iznosili su 334.367,00 kn.

Od toga je ostvareno:

1. Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave: 259.511,00 kn
2. prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba: 74.808,00 kn
3. prihodi od financijske imovine: 48,00 kn

Zahvaljujemo svim donatorima, partnerima, suradnicima, a posebno volonterima koji su nas podržali tijekom 2016. godine!